

X jega sedeža proti posl. Lauru, in mu dal dve krepki zaušnici, da si so ga drugi zadržavali. Boulangisti prihiteli so Lauru na pomoč in postal je pravecati tepež. Posl. Delpech priložil je zaušnico Castelinu. Castelin vrgel je pa proti njemu debel slovar in zadel posl. Mir-a ravno na nos. Po celi zbornici nastal je velik krik in videti je bilo vihteti pesti drug proti drugemu. Predsednik Floquet pretrga sejo. Sluge prihite in pomečejo vstajne poslance iz dvorane. Toda poslanci so kot besni nadaljevali boj na hodnikih. Poslanec Boudeau vpije nad poročevalcem Vampsam, ta ga pa klofuta — in jednake prizore videti je bilo po vseh hodniških kotih. ~~Še le čez poldrugo uro bilo je škandala konec.~~ Floquet otvori zopet sejo, minister Constans pa mej glasnim odobravanjem zopet zasede svoj ministerski stol in se opravičuje zaradi kršenja zakonov dostojnosti. Vsa ta afera ostala bo brez posebnih posledic, le mej Castelinom in Delpechom vršil se je dvoboj, pri katerem je bil zadnji ranjen. ~~Lauer, ki je znan kot jako zloben mož,~~ pa je še le Rocheforta v Londonu vprašal, kaj če storiti z Constansom.

Portugalsko. — Portugalska je v jako hudih denarnih zadregah. Najbrže nastal bo bankerot. Vlada na vse strani preudarja, kako bi se rešila iz te zadrege. Govori se celo, da se bodo uradnikom plače znižale in da bodo začela z upniki pogajanja zaradi znižanja obrestij. Tudi potrebščine za vojsko menijo prikrajšati. Novi ministerski predsednik Jose Dias Ferreira je baje jako energičen mož in je bil že pred 20 leti v ministerstvu. Tudi novi finančni minister je jako sposoben. Izjavil se je pa v svojem glasilu, da potrebuje več milijonov le, da najpotrebneje izdatke pokrije. Drugi ministri so bili pa že prej v ministerstvu. Upati je, da novo ministerstvo Portugalsko reši iz preteče nevarnosti in državo reši bankerota.

Maroko. — V Tangeru je vstaja do cela končana. Sultan ustregel je zahtevi vstašev in je odstavil sedanjega guvernerja ter imenoval novega. Prejšnji guverner je menda jako krivično postopal z prebivalstvom, zato pa so si ga hoteli iz poti spraviti.

Obrtnija.

Kadenje pečij.

Ko pri nas postavljajo peč, postopajo navadno brez vsacega premisleka. Gospodar gre v Ljubljano ali pa na bližnji semenj, zbere poljubno peč, potem mu jo pa zgradi domači zidar. Njemu in zidarju še na misel ne pride, da bi se poprej poučila o razmerah, v katerih se nahaja in deluje nova peč. Še le tedaj, ko začne nagajati, ko se kadi in slabo greje, jamejo z glavami majati in ugibajo, da nekaj ni prav. Posebno neprijetno je kadenje, ki prežene človeka iz tople sobe in mu onemogoči vsako delo v njej. Vzrok kadenju pa je skoraj brez izjeme napačno zidan dimnik in napačno razmerje med velikostjo dimnika in velikostjo peči.

Dimnik mora imeti povsodi jednako velik premer in mora biti v popolnem soglasji z velikostjo peči in njenega ognja.

Za navadne sobne peči naj bode premer dimniku 15—20, za večje do 30 centimetrov. Veter žene dim nazaj v dimnik; tudi solnce, ki obseva dimnikovo odprtino zjutraj, dopoldne in pred zahodom, tlači s svojimi gorkimi žarki dim navzdol.

Da pridemo takim nedostatkem v okom, ne zidamo dimnika do zadnjega konca, temveč dvignemo zid le kake $\frac{1}{3}$ —1 metra nad streho, vanj pa stavimo železne ali pa lončene cevi, ki izpuščajo dim na straneh. Ako postavimo 2 taki cevi, naj ima jedna svojo luknjo višje nego druga; pri treh ceveh naredimo srednji najvišjo odprtino, pri štirih menjavamo luknje na kak drug primeren način. Dimniki, pri katerih se jeden ali drugi del suče, niso kaj vredni, kajti saje, ruja in moča kmalu pokvarijo take naprave.

Dimnik naj gre naravnost kvišku; vsi peševni deli so v kvar. Cevi, ki gredo iz peči v dimnik, naj ne bodo predolge in ne preveč vodoravne, tem več naj padajo nekoliko proti peči. Pri takih ceveh se saje lažje odstranijo, nego pri horizontalnih ki se kmalo s sajami zamaše. Cev naj se vtakne in vzida le kakih 14—15 centimetrov v zid, ne pa tako, da moli celo v zidan dimnik, ter mu zožuje premer; potem se dim razbija na podaljšku in sili nazaj v sobo. Ako speljemo cevi iz dveh pečij istega nadstropja v isti dimnik, mora biti jedna višje vzdana nego druga, da ne bije ob dim. Tudi tukaj bi bila gotova posledica, da se peči gotovo kadita.

Obrtnijske raznoterosti.

Umetne bruse naredi lahko vsak sam z naslednjimi tvarinami. Dobro gelatino treba v temnem prostoru raztopiti v v jednaki množini vode, zraven $1\frac{1}{2}$ odstotka dvojno-ogljikovo-kislega kalija pridjati, katerega smo poprej tudi v vodi raztopili. Tej zmesi se konečno pridene finega smireka (Smirgel), približno 9krat toliko, kakor je bilo gelatine. Spraviti se mora v poljubno obliko, konečno pa se na solnce posuši.

Konjska sila. Znano je, da merimo moč parnih in drugih mašin s „konjskimi silami“; konjska sila je tehnikom ona moč, ki dvigne 75 kilogramov v edni sekundi eden meter visoko. Konjsko silo za merjenje strojeve moči je vpeljal uže izumitelj parne mašine, Anglež James Watt. Njegov stroj je bil postavljen v londonski pivarni Witbread, kjer je vodo zajemal. Pivarnar je slavnemu izumitelju predlagal, naj moč stroja primerja z močjo konj, katere so rabili v pivarni. Dal mu je na razpolaganje najboljšega konja: žival so imeli osem ur vpreženo in ves čas so jo priganjali z bičem k neprestanemu naporu. Konj je v tem času dvignil 2.120.000 kilogramov vode 1 meter visoko, ali v jedni sekundi 73.6 kilogramov. James Watt je vzel okroglo število 75 kilogramov in to je sedanja tehniška ednota. Poznejši, jako skrbni poskusi so pa pokazali, da je prava konjska sila dokaj manjša in da znaša komaj polovico one, ki je rabijo pri mašinah za merilo.

Amerikanske obrtniške razmere so toliko razvite, da se nam v starem svetu skoraj neverjetno zdi, kako napredujejo naši konkurenti onostran velike vode. Razvoj obrti posebno kažejo številke, ki povedo število patentov, danih na razne obrtniške iznajdbe. L. 1837. je bilo vzeti 436 patentov, l. 1854. pa 1000. L. 1874. jih je bilo 8874, šest let pozneje pa uže 12.301. V najnovejšem času je podelila vlada vsako leto od 15—24 tisoč, leta 1891. celo 40.575 patentov!

Nov lak za železo, les in mokre zidove priporočajo v naslednji sestavi: 15 delov vapna se stopi v 20 delih vode, katerim se pridene 50 delov vročega, stopljenega kavčuka. Nekaj časa se to zmes pridno meša, potem pa prilije med vednim mešanjem k 50 delom vrelega lanenega firneža. Pozneje se precedi in ohladi. Če je lak pregost, razredči se z